

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **JUDr. F. S.**, zast. JUDr. Janem Pöslem, advokátem se sídlem Tržiště 369/7, Praha 1, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, zast. JUDr. Janem Sykou, advokátem se sídlem Školská 1736/12, Praha 1, proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu kárné komise České advokátní komory ze dne 10. 10. 2013, sp. zn. K 110/2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2017, č. j. 10 Ad 6/2014 - 82,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci, předcházející řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2013, sp. zn. K 110/2012. Žalovaná jím zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí kárného senátu kárné komise žalované, kterým byl stěžovatel uznán vinným tím, že jako právní zástupce vzal zpět žalobu klienta J. N. (dále jen „klient“), aniž mu byl dán k takovému procesnímu úkonu výslovný pokyn, čímž porušil ustanovení § 16 odst. 1 a 2 a § 17 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“) ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů

České republiky (dále jen „etický kodex ČAK“). Podle § 32 odst. 3 písm. c) zákona o advokacii mu bylo uloženo kárné opatření – pokuta ve výši 35 000 Kč.

[2] Stěžovatel v žalobě namítal, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť věc byla projednána před orgány správního řízení v obou stupních bez jeho přítomnosti, ačkoli se včas omluvil. V této souvislosti dále uvedl, že nebyl vyslechnut jím navrhovaný svědek, aniž by správní orgány zdůvodnily, proč návrhu nevyhověly. V neposlední řadě namítal, že nebyl správně zjištěn skutkový stav věci, neboť v rozhodnutí chybí závěr, že klient věděl o tom, že bere žalobu zpět a byl s tím srozuměn. Vzhledem k tomu měla být dle stěžovatele aplikována zásada „in dubio pro reo“. Namítal, že ve věci postupoval správně a nikoli v rozporu se zákonem o advokacii. Závěrem namítl, že se správní orgány nedostatečně zabývaly individualizací uložené sankce.

[3] Městský soud se ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a žalované, že omluva a žádost o odročení ústního jednání nebyly dostatečně odůvodněny, a proto neměly povinnost jí vyhovět. Stěžovatel v žádosti pouze uvedl, že se jednání nemůže účastnit pro „kolizi s jinou věcí“, aniž by jakkoliv specifikoval, jak tato skutečnost znemožní jeho přítomnost u jednání. Žalovaná věc rozhodla bez jednání, neboť stěžovatel v odvolání neuvedl žádné nové argumenty a jen odkázal na dřívější vyjádření, a proto dospěla k závěru, že jednání v takovém případě nebylo nezbytné. K námitce, že v řízení nebyl vyslechnut navržený svědek, městský soud uvedl, že skutečnost, kterou měl výslech navrženého svědka prokázat, tj. že klient nevyslovil s jeho postupem nesouhlas, nebyla pro danou věc dle správního orgánu I. stupně pro posouzení kárné odpovědnosti zásadní, neboť nemohla prokázat, že stěžovatel dostal výslovný pokyn předmětnou žalobu vzít zpět.

[4] K námitce nesprávného zjištění skutkového stavu městský soud uvedl, že rozhodující bylo posouzení toho, zda stěžovatel dostal od klienta výslovný pokyn vzít žalobu zpět. Tuto skutečnost sám stěžovatel nezpochybňoval, trval stále na tom, že klient nevyslovil s takovým postupem nesouhlas. Městský soud se ztotožnil se závěry správních orgánů, že to nic nemění na stěžovatelově deliktním jednání, kdy pro úkon zpětvzetí žaloby absentoval výslovný pokyn klienta. Navíc stěžovatel neprokázal ani tu skutečnost, že by klient s jeho postupem jakkoli souhlasil.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[5] Stěžovatel napadá kasační stížností rozsudek městského soudu ve všech výrocích z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalované, zrušil.

[6] Za nesprávné právní posouzení stěžovatel považuje posouzení otázky povahy vztahu advokáta a žalované, povahy, resp. obsahu smlouvy o právní pomoci uzavřené mezi advokátem a klientem na základě plné moci, a naposledy povahy povinností kladených

pokračování

správním orgánem I. stupně za vinu z hlediska podzákonného předpisu etického kodexu ČAK.

[7] Stěžovatel s ohledem na posouzení otázky vztahu mezi advokátem a klientem uvádí, že tento vztah je primárně vztahem občanskoprávním, postaveným na zásadách rovnosti stran, principu dobré víry, dobrých mravů a předvídatelnosti. Pro jeho posouzení je nutno primárně vycházet z občanského zákoníku a nikoli ze stavovských předpisů, tím méně z těch podzákonných, kterým je aplikovaný etický kodex ČAK. V daném odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Odo 506/2001. Dle stěžovatele tak není možno ukládat povinnosti na základě podzákonného předpisu, jakým je zmiňovaný etický kodex ČAK.

[8] Vztah advokáta a klienta je postaven na důvěře. Smyslem zastupování klienta je pověření advokáta k vyřízení věci, nikoli „odsouhlasování“ jednotlivých kroků vedoucích k výsledku. Důsledkem takového vztahu je jistá autonomie jednání zástupce klienta, kterou je třeba hodnotit s ohledem na okolnosti konkrétního případu, nikoli na subjektivní pocity klienta vzniklé po přistoupení k určitému úkonu. Advokát tak má nejen povinnost, ale i oprávnění činit kroky v souladu s pokyny klienta, v souladu s právem, ale i patřičnou mírou předvídativosti danou profesní úrovní advokáta. Proto může na základě strategického pokynu klienta a s přihlédnutím ke svým znalostem a zkušenostem činit úkony, které uzná za vhodné. V návaznosti na to stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, že nebyl oprávněn si sám činit předběžný závěr o neúspěšnosti žaloby. Naopak má za to, že to bylo jeho povinností, jakož i v souladu s tím jednat, tak aby klientovi nevznikly další náklady.

[9] Stěžovatel uvádí, že ze žádného zákonného předpisu nevyplývá, že měl povinnost obstarat si písemný pokyn od klienta k realizaci zpětvzetí žaloby a nesouhlasí se závěrem soudu, že nelze aplikovat ustanovení o konkludentním úkonu klienta (konkludentním projevu vůle), kdy po řádném poučení o situaci ponechal klient rozhodnutí o věci na svém zástupci. Požadavek písemné formy se vztahuje pouze na vyhotovení písemné plné moci. Závěr soudu, že pokud měl stěžovatel od klienta písemné vyjádření k zahájení řízení, byl povinen pořídit písemný souhlas i s realizací zpětvzetí, považuje stěžovatel za nesprávný.

[10] Stěžovatel při svých úvahách o vztahu mezi jím a klientem vychází rovněž z občanskoprávní zásady rovnosti stran a má za to, že nelze ke klientovi přistupovat jako ke slabší smluvní straně. Poukazuje rovněž na to, že jeho jednání bylo s ohledem na okolnosti případu, kdy mu klient zamlčel skutečnost odsuzující věc k neúspěchu, na základě čehož stěžovatel přistoupil ke zpětvzetí žaloby, v souladu se zásadou dobrých mravů. Podotýká, že i městský soud konstatoval, že ke škodě vzniklé na straně klienta v daném případě nedošlo. Při posuzování porušení povinnosti stěžovatele ve vztahu ke stavovským předpisům je nutno primárně posoudit, zda došlo k porušení povinnosti ze smlouvy o zastoupení mezi advokátem a klientem. Není-li tomu tak, nemůže být stěžovatel odpovědný z provinění proti stavovským předpisům. Stěžovatel má za to, že jednal v rámci svého zmocnění v souladu s občanským zákoníkem a výše uvedenými občanskoprávními zásadami. Svá tvrzení o nutnosti posuzovat vztah mezi advokátem a

klientem primárně z pohledu občanského zákoníku a teprve následně podle § 16 zákona o advokacii podpořil odkazy na judikaturu Nejvyššího soudu - rozhodnutí ze dne 26. 3. 2013, sp. zn. 25 Cdo 2224/2012, ze dne 10. 1. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2679/2006, ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2310/2013. Citované rozsudky stěžovatel uvádí na podporu názoru o autonomii rozhodování advokáta v procesu a míry jeho předvídatelnosti, a a contrario z nich vyvozuje, že je na advokátovi, aby sám zvážil vhodnost zpětvzetí žaloby, aby klientovi nevznikla další újma. S ohledem na uvedené je nutno posuzovat údajné porušení stěžovatelových stavovských povinností. Následně odkázal i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 3. 2009, sp. zn. 25 Cdo 72/2009, z něhož vyvozuje konstantně zaujímaný názor Nejvyššího soudu o tom, že je kladen důraz na skutečnost, zda advokát učinil rozhodnutí ve věci klienta s ohledem na řešení pro klienta nejpriznivější, tak jak tomu bylo i v dané věci. Na podporu tohoto závěru odkazuje také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2006, sp. zn. 2 As 28/2006.

[11] Druhá část kasační stížnosti poukazuje na vady řízení před městským soudem i správními orgány, které mohly mít vliv na nezákonnost rozhodnutí. Dle stěžovatele nebyly provedeny pro posouzení věci podstatné důkazy, které opakovaně navrhoval, bylo mu upřeno právo být slyšen a městský soud nedostál přezkumu správních řízení ve smyslu plné jurisdikce, v důsledku čehož nesprávně posoudil skutkový stav věci.

[12] Ke skutkovému stavu stěžovatel uvádí, že ze stížnosti klienta není patrné, že by s postupem stěžovatele ve věci vyslovil nesouhlas. Městský soud dále pominul, že klient uznal, že nedisponuje žádnou listinou o odstoupení od smlouvy, se stěžovatelem jednal a byl srozuměn, že žaloba bude vzata zpět. Neoprávněnost stížnosti klienta měl prokázat také obsah komunikace s přítelkyní klienta JUDr. M. E., o němž měl vypovídat svědek JUDr. O. K., k jehož výsledku přes návrh stěžovatele během správního řízení nedošlo. Městský soud k nápravě nedostatků dokazování nepřistoupil a svůj postup řádně neodůvodnil (stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 147/2004 a nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 61/94). Navíc městský soud nerespektoval při svém rozhodování zásadu presumpce neviny a zásadu in dubio pro reo plynoucí ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, sp. zn. 6 As 36/2003, neboť nedošlo ke zjištění kárného provinění, aniž by o něm nebyly důvodné pochybnosti, když městský soud nesprávně vyhodnotil důkazy. Stěžovatel dále uplatňuje námitku absence individualizace skutku kárného provinění, že městský soud při rozhodování opomenul skutečnost, že dlouhodobě vykonává svou profesi advokáta bez jakéhokoli kárného provinění a má za to, že ke kárnému postihu by mělo docházet v případě flagrantního porušení zákona o advokacii. V daném případě k takovému porušení nedošlo a předmětná stížnost není ani zaměřena na nedostatek odbornosti, ale pramení primárně z neúspěchu klienta v jeho závazkovém vztahu, k němuž však sám přispěl zatajováním informací stěžovateli. Stěžovatel trvá na tom, že jeho postup byl odůvodněný.

[13] Dále namítá, že rozhodnutí městského soudu je nesrozumitelné a jeho odůvodnění je vnitřně rozporné. Městský soud vycházel ze závěru, že advokát výslovný pokyn od klienta pro zpětvzetí žaloby neobdržel a že je nanejvýš vhodné trvat na písemném pokynu.

pokračování

Předně takový požadavek z právní úpravy dovodit nelze a za další by znamenal popření rovnosti stran účastníků smluvního vztahu.

[14] Stěžovatel namítá též nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu, kterou spatřuje v závěru, že žalovaná je oprávněna postihovat své členy i za takové neetické jednání, které sice nezpůsobilo škodu, nicméně ohrožuje důvěryhodnost advokátního stavu. Má za to, že tento závěr neplyne z výsledků dokazování. Vnitřní rozpornost shledává v tvrzení soudu, že došlo ke snížení důvěryhodnosti advokátního stavu, přestože k danému stížnost klienta nesměřovala a městský soud navíc naznal, že k žádné škodě v daném případě nedošlo.

[15] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila. Nesouhlasí s tím, že by stěžovateli bylo v rámci výrokové části rozhodnutí správních orgánů kladeno za vinu to, že nepožadoval pokyn od klienta v písemné formě. Písemná forma by byla dobrým důkazním prostředkem, kdyby v dané věci k pokynu skutečně došlo. O vhodnosti písemné formy byl stěžovatel spraven v rámci odůvodnění spíše ve smyslu rady do budoucna.

[16] Následně se žalovaná vyjádřila k povaze písemné plné moci a uvedla, že jako taková skutečně umožňuje stěžovateli činit veškeré úkony a disponovat i samotným řízením, nicméně pokud tak učiní bez pokynu klienta, musí nést následky takového jednání, které je v rozporu s dalšími povinnostmi stěžovatele vyplývajícími ze zákona o advokacii a dalších stavovských předpisů. Jednání stěžovatele nelze posuzovat pouze na základě občanského zákoníku, jak naznačuje. Žalovaná má za to, že klient je v postavení dominus litis, případně dominus submisiae, a advokát je povinen s ohledem na to jednat a brát v úvahu i skutečnost, že klienta mohou vést pro vedení sporu i jiné motivy než samotný výsledek, se kterými advokáta není povinen seznamovat. Proto advokát musí mít k úkonu, jímž dokonce končí soudní řízení, výslovný pokyn klienta, který má nejen právo na samotné získání spravedlivého výsledku procesu, ale i na samotné vedení řízení v rozsahu, jaký si přeje. Pokud pak advokát bez pokynu využije své možnosti na základě plné moci ve smyslu občanského zákoníku učinit úkon, jímž ukončí soudní řízení, vystavuje se možnosti následné stížnosti klienta a kárného řízení a případného požadavku na náhradu škody. Stěžovateli lze dát za pravdu, že advokát je povinen zvážit vhodnost procesních úkonů a posoudit situaci, jaký postup je pro klienta ve vztahu k výsledku nejvhodnější, následnou povinností je klienta se svým stanoviskem seznámit a vyžádat si pokyn, jak postupovat. Pouhé seznámení se situací nepostačuje, zvláště v případě úkonu, kterým je návrh na ukončení soudního řízení.

[17] Žalovaná nesouhlasí, že by ze správního či soudního spisu či jakéhokoli navrženého důkazu mohlo vyplývat, že klient dal stěžovateli ke zpětvzetí souhlas. Ke skutkovému stavu uvádí, že ze spisu je zřejmé, že stěžovatel klienta seznámil se situací a se svým záměrem a oznámil mu, že vezme žalobu zpět. Právě toto prokazoval záznamem a výpovědí svědkyně E. H.. K námitce stěžovatele, že nebyly provedeny důkazy a bylo mu znemožněno být účasten řízení, žalovaná uvádí, že bylo dostatečně vysvětleno, z jakého důvodu nebyl navržený důkaz proveden, a stěžovateli nevyhověno v žádosti o odročení jednání. Odkaz na judikáty týkající se opomenutých důkazů na danou věc nedopadají.

Stejně jako nelze aplikovat zásadu *in dubio pro reo*, neboť v daném případě nevznikly pochyby o tom, že zde výslovný pokyn klienta neexistoval. Žalovaná navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením formálních náležitostí kasační stížnosti, přičemž konstatoval, že se jedná o včasnou kasační stížnost, podanou osobou řádně zastoupenou, která míří proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a současně zkoumal, zda rozsudek netrpí vadami, ke kterým musí přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Stěžovatel v závěru kasační stížnosti stručně namítl nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost rozsudku městského soudu. Nejvyšší správní soud se touto námitkou zabýval, neboť vytýkané vady rozhodnutí jsou natolik závažnými vadami, že k nim soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Je tomu tak proto, že vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Veškerá výše uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje. Z rozhodnutí městského soudu je zcela zřejmé, proč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nejvyšší správní soud neshledal žádnou vnitřní rozpornost jeho rozhodnutí a to ani dílčí s ohledem na námitku stěžovatele (bod [13] a [14]), která spíše než do nesrozumitelnosti a rozpornosti rozhodnutí směřuje jako zbytek žaloby k nesprávnému posouzení právní otázky soudem a případnému nesprávnému vyhodnocení skutkového stavu věci. Vzhledem k tomu, že zdejší soud neshledal nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52), ani pro nesrozumitelnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), přistoupil k vypořádání jednotlivých kasačních námitek.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že ve vztahu ke kárnému provinění byla nesprávně posouzena otázka povahy smlouvy o právní pomoci uzavřené mezi advokátem a klientem na základě plné moci, přičemž má za to, že je to primárně vztah občanskoprávní a jako takový se musí posuzovat. S ohledem na dané poukazuje na to, že jeho postup byl zcela v souladu s plnou mocí o zastoupení a jeho přesvědčením o nejlepším zájmu klienta. Má za to, že pokud nedošlo k porušení jeho povinnosti z občanskoprávního vztahu založeného plnou mocí, nelze jej shledat kárně odpovědným.

[22] Nejvyšší správní soud k danému uvádí následující. Se stěžovatelem lze souhlasit, že vztah mezi ním a klientem je vztahem občanskoprávním a jako takový je nutno jej

pokračování

posuzovat v případě porušení povinností z něj plynoucích. Taková situace se v případě nespokojenosti klienta řeší v rámci občanskoprávního řízení o náhradě škody, jak tomu ostatně bylo i v daném případě. Vedle toho však stěžovatel jako advokát podléhá ustanovením zákona o advokacii, jakož i dalším stavovským předpisům, jež musí z pozice advokáta respektovat. Podle § 4 zákona o advokacii je advokátem ten, kdo je zapsán v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou. Česká advokátní komora je samosprávnou právníkovou profesní organizací v České republice, která je zřízena zákonem o advokacii. Vykonává nejen veřejnou správu na úseku advokacie, ale jako taková chrání a garantuje kvalitu právních služeb poskytovaných advokáty, a to prostřednictvím dozorové činnosti. Podle § 47 zákona o advokacii vykonává kárná komise České advokátní komory působnost stanovenou zákonem o advokacii a kárným řádem v kárném řízení. Podle § 32 odst. 1 zákona o advokacii jsou advokát a advokátní koncipient kárně odpovědní za kárné provinění. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení je kárným proviněním závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi právě zákonem o advokacii, zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem. O tom, zda se advokát nebo advokátní koncipient dopustil kárného provinění, a o uložení kárného opatření rozhoduje v kárném řízení zahájeném na základě kárné žaloby podané kárným žalobcem tříčlenný kárný senát složený ze členů kárné komise České advokátní komory (§ 33 zákona o advokacii).

[23] Z právě uvedeného je zřejmé, že stěžovatel jako advokát je odpovědný z občanskoprávního vztahu vyplývajícího z plné moci o zastoupení, vedle toho je však na základě svého vztahu k České advokátní komoře odpovědný při výkonu své činnosti i z dodržování pravidel pro výkon své profese. Tato pravidla jsou stanovena zákonem o advokacii, zvláštními zákony či dalšími podzákonnými stavovskými předpisy. Při posouzení odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování právních služeb z logiky věci plyne, že zároveň dochází k porušení povinnosti vyplývající pro advokáta ze stavovských předpisů pro výkon jeho profese. Naopak tomu tak však není, jak stěžovatel *a contrario* dovozuje. Advokát totiž může z hlediska pravidel pro výkon advokátní profese stanovených zákonem o advokacii, jakož i podzákonnými stavovskými předpisy, porušit své profesní povinnosti, aniž by se toto porušení negativně projevilo na konečném výsledku věci. V takovém případě pak může být shledán kárně vinným, přestože v řízení o náhradě škody civilní soud dospěje k závěru, že jednáním advokáta v rozporu se stavovskými předpisy škoda v konečném důsledku klientovi nevznikla. Vyplývá to právě ze vztahu mezi advokátem a Českou advokátní komorou, která bez ohledu na to, zda klientům škoda vznikla či nikoli, dozírá na řádné poskytování právních služeb svých členů v souladu s pravidly pro výkon advokátní profese. Nelze tedy přisvědčit názoru stěžovatele, že při posuzování porušení jeho povinnosti ve vztahu ke stavovským předpisům je nutno primárně posoudit, zda došlo k porušení povinnosti ze smlouvy o zastoupení mezi advokátem a klientem. Judikáty Nejvyššího soudu, na něž stěžovatel v kasační stížnosti odkazuje, pak právě uvedené závěry nevyvrací a skutkově na danou věc nedopadají, neboť se týkají posuzování otázky porušení povinnosti chránit oprávněné zájmy klienta a s tím spojeného vzniku škody. Pokud stěžovatel namítá, že mu nemohla být uložena pokuta na základě podzákonného normativního aktu, Nejvyšší správní soud opakuje, že kárné provinění bylo shledáno primárně v porušení zákona o advokacii ve

spojení s podzákoným etickým kodexem ČAK, tedy nikoli pouze na základě podzákoného právního předpisu.

[24] Následně se zdejší soud zabýval samotnou spornou otázkou, kterou v daném případě je, zda jednání stěžovatele, který vzal zpět žalobu klienta, aniž by mu klient dal výslovný souhlas s takovým úkonem, přestože o takovém záměru klienta informoval a sdělil mu, že je to v jeho zájmu, je v rozporu s povinnostmi advokáta podle § 16 odst. 1 a 2 a § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 etického kodexu ČAK, a vede k naplnění znaků kárného provinění podle § 32 odst. 2 téhož zákona. Při posuzování této otázky dospěl Nejvyšší správní soud k totožným závěrům jako správní orgány i městský soud.

[25] Podle § 16 odst. 1 zákona o advokacii je advokát povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta advokát není vázán pouze v případě, že jsou v rozporu s právními nebo stavovskými předpisy.

[26] Podle § 17 zákona o advokacii je advokát povinen jednat tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu, a za tímto účelem je povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže, tedy etický kodex ČAK. Z čl. 4 etického kodexu ČAK vyplývá, že advokát je povinen poctivým, čestným a slušným chováním přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu.

[27] Podle § 32 odst. 2 zákona o advokacii se kárným proviněním rozumí závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem nebo stavovským předpisem.

[28] Z právě uvedeného vyplývá, že advokát je při výkonu své profese povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta, rovněž je však povinen se řídit jeho pokyny. Ze správního a soudního spisu a listinných důkazů vyplývá, že stěžovatel na základě plné moci převzal zastoupení klienta v řízení před Obvodním soudem pro Prahu 3, sp. zn. 9 C 506/2009, vymožení pohledávky ve výši 1 050 000 Kč s příslušenstvím, a zavázal se podat v dané věci přes nepravděpodobnost úspěchu žalobu. Během řízení stěžovatel zjistil, že tato částka byla již zaplacená a klient od smlouvy, která byla právním titulem k vymožení pohledávky, odstoupil. Stěžovatel klienta seznámil s tím, že v takovém případě není možné ve věci uspět a vyrozuměl klienta o tom, že vezme žalobu zpět. Tak učinil svým podáním ze dne 18. 4. 2011. V důsledku tohoto jednání bylo řízení zastaveno. Následně byla žalované doručena stížnost klienta na stěžovatele ze dne 17. 4. 2012, v níž žádal prošetření toho, na základě jakého písemného pokynu vzal stěžovatel žalobu přes jeho nesouhlas zpět.

[29] Správní orgány i městský soud dospěly k závěru, že v takovém případě stěžovatel nedostal především povinnosti podle § 16 zákona o advokacii, neboť se neřídil pokyny klienta, resp. učinil úkon disponující řízením, aniž by měl od klienta k takovému postupu pokyn. Tím tedy nechránil a neprosazoval práva a oprávněné zájmy klienta a neřídil se jeho pokyny, nejednal svědomitě a nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu (§ 17 zákona o advokacii). Nejvyšší správní soud věc posoudil a

pokračování

ztotožnil se se závěry městského soudu, že v daném případě nebylo prokázáno, že by stěžovatel ke zpětvzetí žaloby dostal výslovný pokyn. Nutno podotknout, že ani sám stěžovatel netvrdí, že by ke zpětvzetí výslovný pokyn dostal. Pokud pak tvrdí, že mu klient v rámci telefonického seznámení s věcí sdělil, že má jednat, jak uzná za vhodné, ani tuto skutečnost se mu nepodařilo žádným způsobem prokázat. Ani z čestného prohlášení od bývalé asistentky stěžovatele E. H., která byla telefonickému rozhovoru přítomna, nevyplývá nic, co by mohlo takové tvrzení stěžovatele podpořit. Žádný jiný důkaz skutečnost o výslovném pokynu ke zpětvzetí žaloby neprokázal, stěžovatel ani žádný takový nenavrhl. Stěžovatel v rámci správního řízení navrhl výslech svědka JUDr. O. K., který se ale měl vyjádřit k jiným skutečnostem, které městský soud seznal pro posouzení otázky existence pokynu za irelevantní.

[30] Přestože z daného případu je patrné, že stěžovatel jednal v souladu se svým nejlepším vědomím o nejlepším zájmu klienta, čímž splnil své občanskoprávní povinnosti vyplývající z plné moci o zastoupení, kdy bylo jeho jednání v tomto smyslu aprobováno i civilním soudem v rámci žaloby na náhradu škody, nelze opomenout, že byl rovněž povinen dostat svým stavovským povinnostem a jednat v souladu s pokynem klienta. Pakliže ke zpětvzetí žaloby došlo, klient podal stížnost, v níž poukazuje na skutečnost, že ke zpětvzetí nedošlo na základě jeho písemného pokynu, resp. k němu došlo přes jeho nesouhlas, je na advokátovi, aby prokázal, že v takové situaci dostal své povinnosti vyplývající z výše citovaných ustanovení. K tomu však v daném případě nedošlo. Ač je nutno stěžovateli dát za pravdu, že žádné zákonné ustanovení nestanoví povinnost si od klienta vyžádat písemný souhlas k jednotlivým krokům v rámci zastoupení, Nejvyšší správní soud je stejně jako správní orgány a městský soud názoru, že jeho pořízení, tím spíše v případě úkonu disponujícího řízením, je nejvhodnějším důkazním prostředkem pro případ prokázání, že advokát jednal v souladu s pokynem klienta. Navíc, má-li advokát vědomost o problematičnosti osobnosti klienta a jisté pochybnosti o možném narušení vzájemné důvěry, vhodnost trvání na písemném pokynu je o to zřejmější. Na tomto místě zdejší soud dodává, že skutečnost, že stěžovatel nedisponoval písemným pokynem od klienta, mu nebyla správními orgány ani městským soudem ve smyslu kárného provinění vytýkána, jak je v kasační stížnosti namítáno, a není tomu tak ani nyní.

[31] Má-li stěžovatel za to, že je mu prostřednictvím plné moci svěřena jistá autonomie ve vedení řízení a oprávnění činit úkony, které s ohledem na své znalosti a zkušenosti uzná za vhodné, musí Nejvyšší správní soud akcentovat, že ustanovení § 16 zákona o advokacii však advokáty zavazuje vždy postupovat výhradně v souladu s klientovými pokyny, i kdyby jejich rozhodnutí mělo být v rozporu s nejlepším možným výsledkem v dané věci. Povinností advokáta je klienta o předvídaném výsledku řízení s ohledem na své profesní zkušenosti řádně poučit, jednat pak advokát musí vždy s ohledem na pokyn klienta. Z této povinnosti řídit se pokyny klienta jsou pouze dvě výjimky, a to jsou-li takové pokyny v rozporu s právním nebo stavovským předpisem. Nejvyšší správní soud je názoru, že pokud advokát poruší jednu ze základních povinností pro výkon své profese, kterou dozajista jednání bez pokynu klienta je, jedná se o závažné porušení jeho povinností ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Na tom nic nemění ani to, že stěžovatel svou profesi vykonává dlouhodobě a bezúhonně. Tato skutečnost může být zohledněna při úvaze o výši pokuty,

jak také správní orgány učinily. Námitku o nesprávném právním posouzení ve vztahu ke kárnému provinění Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou.

[32] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitkám podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy namítaným vadám řízení před městským soudem i správními orgány, které mohly mít vliv na nezákonnost rozhodnutí. Stěžovatel namítal, že mu bylo upřeno právo být slyšen a nebyl vyslechnut jím navrhovaný svědek. K danému zdejší soud uvádí, že v postupu správních orgánů ve vztahu k projednání věci v nepřítomnosti stěžovatele neshledal žádné pochybení. V řízení před správním orgánem I. stupně byl řádně předvolán, nicméně z jednání se omluvil a požádal o jeho odročení. Jeho žádosti nebylo vyhověno, neboť správní orgán I. stupně neshledal omluvu dostatečně odůvodněnou. Stěžovatel totiž pouze uvedl, že se jednání nemůže účastnit pro kolizi s jinou věcí, aniž by jakkoli specifikoval, proč je jeho účast na jiné věci natolik nutná, že vylučuje možnost dostavit se na jednání kárného senátu. Žalovaná pak v souladu s § 27 vyhlášky č. 244/1996 Sb., kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád), jednání nenařídila, neboť stěžovatel v odvolání pouze odkázal na písemnosti, které již byly obsahem spisu, a proto naznačila, že nařídít jednání není k řádnému posouzení věci nezbytné.

[33] K námitce stěžovatele, že nebyl vyslechnut jím navrhovaný svědek, zdejší soud uvádí následující. Stěžovatel výslech svědka navrhl k prokázání skutečnosti, jakou osobností klient stěžovatele byl, jakým způsobem probíhala po zpětvzetí žaloby komunikace mezi stěžovatelem, potažmo svědkem a přítelkyní klienta JUDr. M. E., která stěžovateli jeho postup měla nevybíravým způsobem vyčítat, a dále skutečnosti, že klient s navrženým procesním postupem nevyslovil nesouhlas. Správní orgány ani městský soud návrhu nevyhověly. Městský soud ve svém rozsudku uvedl, že výslech svědka JUDr. O. K. nebyl potřebný, neboť stěžovatel netvrdil, že mu byl pokyn ke zpětvzetí žaloby od klienta výslovně dán, a výslech JUDr. O. K. měl prokázat pouze stěžovatelovo tvrzení, že klient s navrženým procesním postupem nevyslovil nesouhlas. Prokázání takové skutečnosti nemohlo na kárné odpovědnosti stěžovatele pro porušení povinnosti podle § 16 zákona o advokacii nic změnit, neboť tento důkaz nebyl schopen dosvědčit, že klient dal stěžovateli pokyn ke zpětvzetí žaloby. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem městského soudu, že za daných okolností byl výslech nepotřebný, neboť by nepřinesl žádné relevantní nové skutečnosti. Přestože si je vědom toho, že tento závěr vyslovil až městský soud, máje mylně za to, že se ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně, nepřistoupil ke zrušení rozhodnutí pro vadu řízení, neboť s ohledem na to, že výpověď svědka neměla prokázat skutečnost, která by mohla zvrátit závěry o kárném provinění, bylo by zrušení příliš formalistické a nepřineslo by v konečném důsledku jiný výsledek.

[34] Namítá-li stěžovatel, že správní orgány i městský soud opřely své závěry o nesprávně zjištěný skutkový stav věci, Nejvyšší správní soud se s jeho tvrzením neztotožňuje. Poukazuje-li na skutečnost, že nevzaly do úvahy, že ze stížnosti nebylo patrné, že by klient s postupem stěžovatele ve věci vyslovil nesouhlas, ani skutečnost, že klient uznal, že nedisponuje žádnou listinou o odstoupení od smlouvy, se stěžovatelem jednal a byl srozuměn, že žaloba bude vzata zpět, nemění to nic na závěru, že nebylo

pokračování

prokázáno, že stěžovatel měl od klienta pokyn k úkonu zpětvzetí žaloby. Ze správního i soudního spisu bez jakýchkoli pochyb vyplývá, že stěžovatel neměl k předmětnému úkonu výslovný pokyn klienta. Vzhledem k tomu pak nebylo ani na místě dostát zásadě in dubio pro reo, jak namítá, neboť pochyby nutné k její aplikaci zde nebyly. Námitka je nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je tak nedůvodná, a proto Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1, věty druhé, s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[36] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu